

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 17
Septiyembre 7, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Pamatukan ang dugang nga palas-anon sang pumuluyo

Nagakadapat kag kinahanglan gid nga pasingkion sang pumuluyong Pilipino ang ila militanteng paghimakas agud pamatukan ang plano sang rehimeng US-Arroyo nga panaugan sang dugang nga mga palas-anon sang pumuluyo. Ini ang solo nila armas agud pamatukan ang wala untat nga mga atake sang reaksyunaryong estado batuk sa ila panga-

buhian.

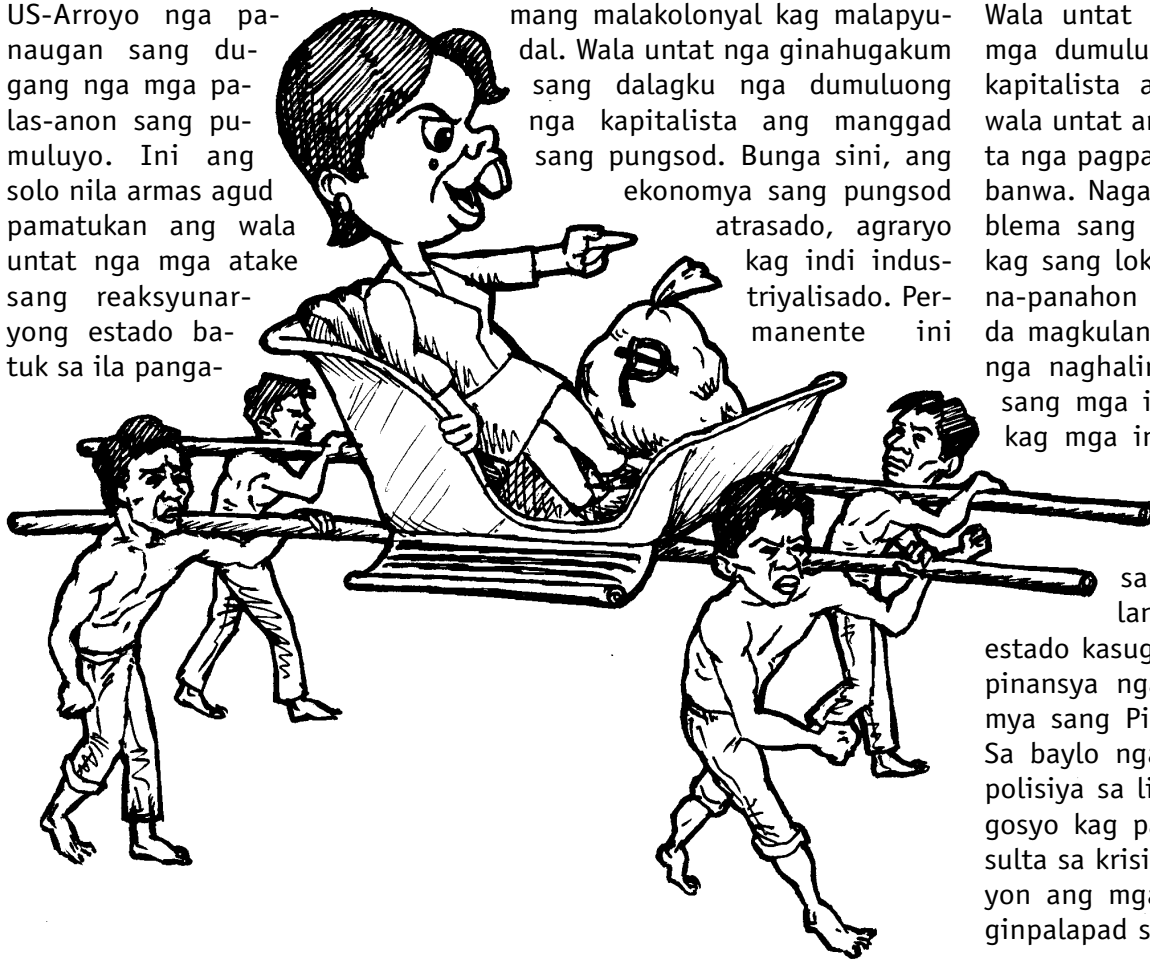
Ang subong nga paglubha sang krisis sa ekonomya kag pinansya sang estado pamatuod sang padayon nga pagkadunot sang sistemang malakolonyal kag malapyudal. Wala untat nga ginahugakum sang dalagku nga dumuluong nga kapitalista ang manggad sang pungsod. Bunga sini, ang ekonomya sang pungsod

atrasado, agraryo kag indi industriyalisado. Permanente ini

nakalugdang sa krisis.

Bangud wala sang lokal nga produksyon nga nakatindog sa kaugalingon, permanente nga banggi-an ang dumuluong nga negosyo. Wala untat nga ginahukhok sang mga dumuluong nga dalagku nga kapitalista ang ila ganansya kag wala untat ang burukrata kapitalista nga pagpangawat sa kaban sang banwa. Nagaluntad permi ang problema sang pinansya sang estado kag sang lokal nga ekonomya. Pana-panahon ini nga nagalupok kada magkulang ang panabon-pondo nga naghalin sa mga ginpautang sang mga imperyalistang bangko kag mga institusyon pangpinansya.

Ang tampok subong nga problema sang malubha nga kakulangan sa pondo sang estado kasugpon sang krisis pangpinansya nga nagkuga sa ekonomya sang Pilipinas sadtong 1997. Sa baylo nga tadlungon ang mga polisiya sa liberalisasyon sang negosyo kag pamuhunan nga nagresulta sa krisis sang 1997, ginpada-yon ang mga ini kag labi pa nga ginpalapad sang rehimeng Arroyo.

Mga tampok sa isyu nga ini...

Agresibong palaparon ang kahublagang mamumugon!

PAHINA 3

Kahimtangan sg tawhanon nga kinamatarung sa pungsod

PAHINA 7

Nagalala nga pagpangipit sa midya

PAHINA 10

Ang nagahana nga paglupok sang krisis sa pinansya sang nagharing estado direkta nga resulta sang mga masunod nga pangunahong paktor:

(a) ang wala kontrol nga pagbayad sa mga maanomalya kag indi mapuslanon nga utang pangluwas. Nagaabot na sa masobra 60% sang badyet sang reaksyunaryong gubyerno ang ginatalana para diri;

(b) ang polisiya nga librehon sa buhis ang mga dumuluong nga nagapamuhunan kag paghatag sa ila sang kahilwayan nga ipauli ang bisan 100% sang ila tubo kag ginpuhunan;

(k) ang pagtibusok sang lokal nga produksyon, sa partikular, sang lokal nga manupaktura;

(d) ang nagapalubha nga korapsyon, labi na sang mga burukrata kapitalista, nga nagahimbunay sa dalagku nga negosyante agud makalusot sa pagbayad sang eksakto nga buhis.

Ang pumuluyong Pilipino ang pangunahon nagaantos sa sobra nga kakulangan sa pinansya sang estado. Samtang ginasisiguro sang nagharing estado nga makapain sang pondo nga pangbayad sa mga maanomalya kag indi mapuslan-

non nga utang pangluwas, padayon naman nga nagagaruk ang mga serbisyo sa ikaayong lawas kag edukasyon, pati ang iban pa nga kinahanglanong imprastruktura, bangud sa sobra nga kakulangan sa pondo.

Mga paltik nga solusyon ni Arroyo

Ang paggahud kag pagpamahug sang rehimeng Arroyo kag mga burgis nga ekonomista bahin sa posible nga paglupok sang "fiscal crisis" sa maabot nga duha tuhtub tatlo ka tuig lunsay pagkundisyon sa opinyon publiko agud tunlon ang mga hilo nga ginreseta sang imperyalismo sa Pilipinas.

Desperado ang rehimeng Arroyo nga ipanaug ang mga dugang nga buhis sa pumuluyong Pilipino agud makapatuhaw sang masobra P80 bilyon dugang nga pondo para sa gubyerno. Pilit kaayo ang paglagragway sini nga "diwa sang bayanihan" para batunon sang pumuluyo nga lumos na sa kaimulon ang mga dugang pa nga palas-anon nga buhis.

Ang tanan nga tikang nga ini indi makalubad sa krisis sa pinan-

sya sang estado. Makapatuhaw man ini sang dugang nga kita-kabaylo sang sobra nga pagpaantos sa pumuluyo-indi sini malubad ang mga matuod nga kabangdanan sa likod sang palubha nga palubha nga palaligban pangpinansya.

Wala sa kahimtangan si Gloria Arroyo nga hatagan-solusyon ang palaligban sa pinansya sang estado. Ini sa mga masunod nga kabangdanan: Una, si Arroyo tampad nga disipulo sang imperyalismo. Tuhtub san-o indi siya makahimo sang tikang supak sa mga polisiya sang imperyalismo sa Pilipinas. Ikaduha, ang gubyerno ni Arroyo gubyerno sang wala kabulusgan nga mga makawat. Sa pihak sang paggahud ni Arroyo nga dulaon na ang "pork barrel" sang mga kongresman, wala naman ginatangdog ni Arroyo ang P1bilyon badyet sa "intelligence" kag *special discretionary fund* sang iya upisina. Lapnagon ang pagduda sang pumuluyo pati sa ginatawag nga "bayanihan fund" nga ginatipon halin sa boluntaryong kontribusyon sang mga pulitiko kag dalagku nga negosyante.

Kon may yara nga mahatag ang mga tikang ni Arroyo, ini dugang nga paantos sa pumuluyo-mga dugang nga buhis kag katuwang sini nga pagtaas sa presyo sang mga kuryente, tubig kag iban pa nga serbisyo kag balaklon. Pati ang ginasingling nga "pagkinot" sa pumuluyo pangunahon ipapas-an sa porma sang plano nga pagbuhin sa badyet sa mga serbisyo sa ikaayong lawas kag edukasyon. Sa pihak nga bahin, samtang nagapanawagan sang pagkinot, lubos kadamol naman ang guya nga ginapadayon ni Arroyo kag mga tinawo niya ang magarbo nga estilo sang pagpangabuhi-mga sunod-sunod nga byahe sa luwas sang pungsod, paggamit sang malahalolon kag maluho nga salakyan kag iban pa.

 <p>Tuig XXXV No. 1 Septyembre 7, 2004</p> <p>Ang Ang Bayan ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.</p> <p>Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:</p> <p>www.philippinerevolution.org</p> <p>Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.</p> <p>Malab-ot kami paagi sa e-mail sa:</p> <p>angbayan@yahoo.com</p>	<h3>Kaundan</h3> <table> <tr> <td>Editorial: Pamatukan ang dugang nga palas-anon sg pumuluyo</td><td>1</td></tr> <tr> <td>Agresibong palaparon ang kahublagang mamumugon</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Pamatukan ang AJ, padayunon ang welga</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Pag-ugat sg Partido sa mga mamumugon</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Kahimtangan sg katawhanun nga kinamatarung</td><td>7</td></tr> <tr> <td>Pagpang-ipit sa midya</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Balita</td><td>12</td></tr> </table>	Editorial: Pamatukan ang dugang nga palas-anon sg pumuluyo	1	Agresibong palaparon ang kahublagang mamumugon	3	Pamatukan ang AJ, padayunon ang welga	4	Pag-ugat sg Partido sa mga mamumugon	6	Kahimtangan sg katawhanun nga kinamatarung	7	Pagpang-ipit sa midya	10	Balita	12
Editorial: Pamatukan ang dugang nga palas-anon sg pumuluyo	1														
Agresibong palaparon ang kahublagang mamumugon	3														
Pamatukan ang AJ, padayunon ang welga	4														
Pag-ugat sg Partido sa mga mamumugon	6														
Kahimtangan sg katawhanun nga kinamatarung	7														
Pagpang-ipit sa midya	10														
Balita	12														
<p>Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.</p>															

Pasingkion ang ululupod nga pagbato sang pumuluyo

Kinahahanglan maglunsar sang masingki nga paghimakas ang pumuluyong Pilipino agud sagngon ang mga atake sang rehimeng Arroyo sa ila kabuhian. Solo paagi sa ululupod nga pagbato mapunggan ang labi pa nga pag-us-os sang kabuhian.

Sa subong nga kahimtangan, katungdanan sang mga rebolusyonaryong pwersa nga mamuno sa mga pangmasang paghimakas batuk sa pagsinaka sa presyo sang mga produktong petrolyo, sukot sa kuryente kag tubig kag sa mga serbisyo sa ikaayong lawas kag pang-edukasyon. Ang paghimakas para sa dugang nga sweldo para sa mga mamumugon kag empleyado labi nga kinahanglanon isulong kag pasingkion sa bug-os nga pungsod.

Kinahanglan tipunon sang mga rebolusyonaryong pwersa sa nagkalain-lain nga paagi ang mas malapad nga kaakig sang pumuluyo kag ipagguwa ini sa malaparan nga demonstrasyon sa karsada. Sa atubang sang pagkatig-a sang rehimeng Arroyo, solo ang mas malapad nga demonstrasyon sang pila ka pulo ka libo nga pumuluyo ang makapugong sa pagpapanaug sang dugang pa nga paantos sa pumuluyo.

Ang pagdalum sang krisis sa ekonomya nagahayag sa kagarukan sang subong nga nagaharing sistema. Tuman kaathag nga ginapakita ang kinahanglanon nga tapuson ini agud hatagan-dalan ang pagtukod sang isa ka bag-o, mapagsik kag mauswagon nga rebolusyonaryong pagsinalayo.

Katungdan sang mga rebolusyonaryong pwersa nga athagon sa pumuluyo nga solo ang rebolusyonaryong pagbag-o sang sosyedad Pilipinhon ang makahatag sang permanenteng solusyon sa masami nga krisis nga ginabatas sang pumuluyong Pilipino.

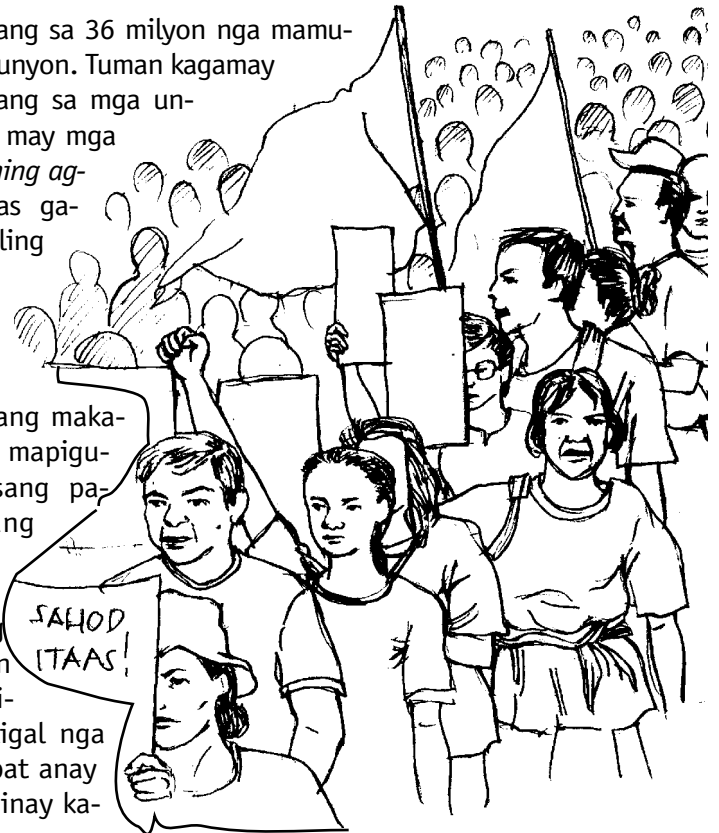
Agresibo nga palaparon ang kahublagang mamumugon!

Samtang padayon ang paglugdang sang ekonomya sa wala katasan nga krisis, labi nga nagadaku ang kinahanglanon para sa mabaskog kag malapad nga kahublagang masa agud sagngon ang epekto sini sa pumuluyo. Sa kasyudaran, yabi diri ang pagpalapad sang militanteng kahublagang mamumugon kag ila mga unyon. Paborable sa pagpukaw kag pagpahulag sang minilyon nga mamumugon ang subong nga krisis pang-ekonomya. Pero dala man sini ang malaparan nga pagpahalin, pagpasara sang mga pabrika kag pagkabungkag sang mga natukod kag ginatukod nga mga unyon. Gani indi lang malahaloon ang pagpadamu sang mga militanteng unyon, kinahanglan agresibo kag madasig ini nga himuon agud masabat ang mga hangkat sang panahon.

Halos 10% lang sa 36 milyon nga mamumugon ang may unyon. Tuman kagamay nga porsyento lang sa mga unyon nga ini ang may mga *collective bargaining agreement* kag mas gagamay pa ang masiling nga kabahin sang militante nga kahublagang unyon.

Sa idalum sang makakapitalista kag mapigusion nga layi sang pangabudlay sang pungsod, tuman kabudlay magtukod sang unyon. Tuman kadamu ang ginabutang nga ligal nga rekisito nga dapat anay sabton kag mahinay katama sang proseso sang pagparehistro sa Department of Labor and Employment (DOLE). Mahimo magaabot sa duha tuhtub tatlo ka tuig ang proseso bag-o mangin lehitimo ang unyon. Agud kilalahon kag makig-ayuanay diri sa kapitalista, maagi liwat sa buho sang dagum ang unyon.

Mas malaut pa, madamu nga nakatukod kag natukod pa lang nga mga unyon ang maluya pa, kon indi man gilayon nga nagakabungkag sa oras nga makigbangga ang mga ini sa mga kapitalista. Gamit ang mga mapigusion nga layi kag taktika, pareho sang pagmandu sang *assumption of jurisdiction* (AJ), ginadunot kag ginapat-ud sang mga ka-

pitalista, katuwang ang DOLE nga indi na makabangon ang mga militanteng unyon.

Sa amo pa man, ang tanan nga ini indi dapat magsablag sa agresibo nga pagpalapad sang militanteng kahublagang unyon. Malaba na ang inagihan sang kahublagang mamumugon sa hulu-halintang nga pagtukod sang unyon bisan sa pinakapigado nga sitwasyon kag sa pihak sang pinakamabudlay nga mga layi.

Madamu na nga kadalag-an ang kahublagan sa pangabudlay nga kinahanglan gamiton nga tungtungan agud palaparon kag padasigon ang proseso sang pag-organisa sa mga mamumugon. Yara ang mga militanteng pederasyon kag sentro sang pangabudlay nga dapat gamiton agud abuton ang madamu nga pabrika kag engklabo nga wala pa matukuran sang unyon. Kinahanglan hugton ang pagbuligay sang mga pungsodnon nga sentro sa mga rehiyunal nga pormasyon agud dugang iduso ang pagpalapad kag pagpalig-on sang militanteng unyonismo labi na sa pinakadaku nga syudad sa pungsod.

Mahimo maggamit sang lain-lain ukon kumbinasyon sang mga pamaagi kag taktika agud matukod ang isa ka unyon sa pinakamadasig nga paagi. Bilang pang-umpisa, mahimo tukuron ang mga asosasyon kag organisasyong masa agud malab-ot ang pinakamalapad nga numero sang mga mamumugon. Pinaka-epektibo ini sa mga pabrika kag engklabo nga tuman kabudlay ang pagsulundan batuk sa pag-union.

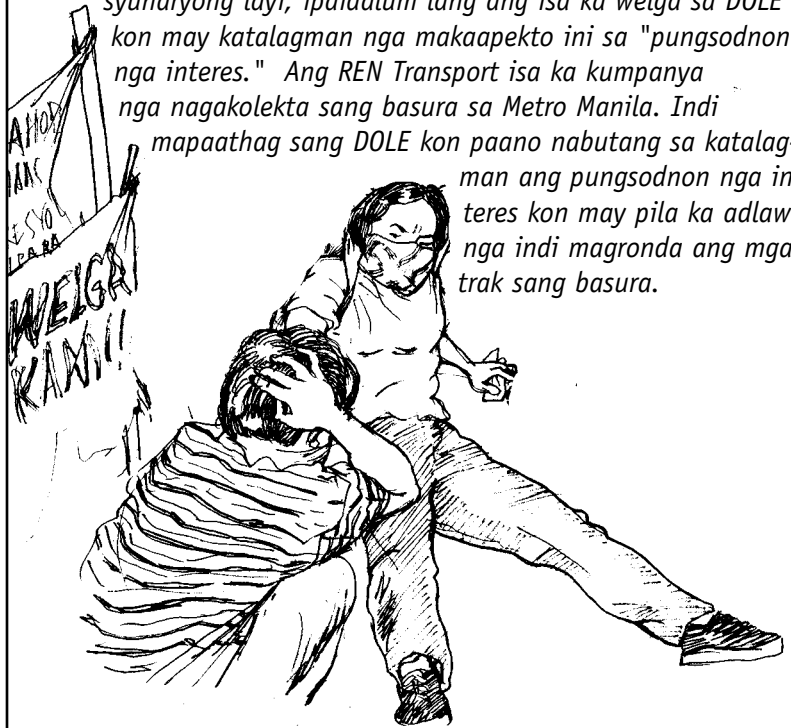
Magaserbi nga katuwang sang mga unyon ang mga organisasyon nga ini sa pagpakigbato para sa kaayuhan kag mga kinamatarung sang mga mamumugon sa sulod kag guwa sang pabrika. Magaserbi man ang mga ini bilang madalum nga bubon sang mga militanteng lider-union kag katapu.

May ligwa nga makahimo sang mga paghulag ang mga organisasyon nga ini sa sulod kag guwa sang pabrika agud makapalapad kag makapalig-on. Luwas sa pagwelga, mahimo maglunsar ang mga ini sang mga aksyong protesta kag iban pa nga sari sang mga ululupod nga paghulag agud ipamilit ang mga isyu pang-union bisan wala pa nakatukod ang unyon.

Bisan natukod na ang mga unyon, mahimo padayon nga isulong sang mga organisasyon nga ini ang nagkalain-lain nga isyu sang mga mamumugon. Ang suporta sini labi nga makapabakod sa unyon.

Pamatukan ang AJ, padayunon ang welga

Sang magwelga ang mga mamumugon sang REN Transport Corporation sang nagligad nga Hulyo, gilayon nga nagpagguwa sang mandu para sa "assumption of jurisdiction" ukon AJ Order ang Department of Labor and Employment (DOLE). Paagi sa AJ Order, epektibo nga napauntat sang DOLE ang welga kag napabalik sa trabaho ang tanan nga mamumugon nga nagwelga. Suno sa reaksyunaryong layi, ipaidalum lang ang isa ka welga sa DOLE kon may katalagman nga makaapekto ini sa "pungsodnon nga interes." Ang REN Transport isa ka kumpanya nga nagakolekta sang basura sa Metro Manila. Indi mapaathag sang DOLE kon paano nabutang sa katalagman ang pungsodnon nga interes kon may pila ka adlaw nga indi magronda ang mga trak sang basura.

Isa sa pinakabaraghal kag arbitrario nga taktika sang reaksyunaryong estado batuk sa mga mamumugon ang AJ. Nagaserbi ini nga bangkil sang rehimen agud batuan kag dunuton ang militanteng unyonismo sa pungsod. Sa kadamuon sang ginpanaungan na sang AJ kag kadasig sang pagproseso sini, indi katingalahan nga bansagan nga "Reyna sang AJ" si Patricia Sto. Tomas, sekretaryo sang DOLE.

Sa pihak sang masobra 382 unyon nga nagpasaka sang *notice of strike* (NOS) halin Enero tubtub Hulyo sa tuig nga ini, 15 lang ang aktwal nga nakatukod sang piketlayn. Baynte tres sa 382 NOS ang ginpaidalum sa AJ antes pa man natukod ang piketlayn. Napulog lima ang ginpaidalum sa *compulsory arbitration*. Duha man sa aktwal nga nagwelga ang ginpaidalum sa AJ. Samtang, nagaabot sa 386 kaso sang nagatuyo magwelga ang awtomatiko ginpaidalum sa *preventive mediation*. Sa mga kaso nga ini, wala na mag-abot sa pagplatar lang sang NOS ang mga obreros. Ginapabugal sang DOLE nga nagnubo na ang numero sang mga aktwal nga welga kag *lock-out* kumparar sa nagligad nga mga tuig. Ginatago sang estadistika nga ini ang tuman kadamu nga welga nga

wala madayon bangud sa umpisa nga bahin pa lang napaidalum na sa AJ ukon indi gani sa *preventive mediation*.

Halos awtomatiko nga ginapapanaug ang AJ sa anuman nga welga batuk sa dalagku nga dumuluong kag lokal nga kumpanya kag pati sa magagmay nga korporasyon kon ang tag-iya pulitiko ukon kaso-syo sang pulitiko. Sining Agosto, ginpaidalum sa AJ ang welga sa Hacienda Luisita Incorporated kag Sulpicio Lines. Antes ini, ginpaidalum man sa AJ ang welga sang mga mamumugon sa Philippine Rabbit Bus Lines, Central Azucarera de Tarlac, Lepanto Mining Corporation, Toyota Motors Corporation kag iban pa. Amo man ang ginhimo sadtong isa ka tuig sa welga sang Tritan Bus Lines, SM, La Tondena, San Miguel Corporation kag Nestle.

Mahaba kag maduguon ang rekord sang rehimen sa pagbungkag sang mga nakatindog nga welga agud ipatuman ang AJ. Ginahinago sang amo nga mga teknikalidad ang malaparan nga paglapas sa tawhaon nga kinamatarung kag kinamatarung mag-union sang mga mamumugon. Isa ka matingkad nga halimbawa ang welga sang Sulpicio Lines sining nakaligad nga bulan.

Estilo nga kumando nga ginsulod sang mga elemento sang AFP ang nakatindog nga piketlayn kag ginpalukpan ang mga mamumugon agud bungkagon ang welga. Dala sang sobra pamahug sa ila kabuhi, napilitan ang mga mamumugon kag ila mga tagasuporta nga bayaan ang piketlayn kag sang ulihi, ang ila nga paghimakas.

Tuman kadamu sang union ang nabungkag bangud sa AJ. Yara sa mandu mismo sang DOLE sadtong 2003 nga pahalinon ang tanan nga mga lider-union kag mga mamu-

mugon nga padayon nga mag-insister sa ila kinamatarung magwelga matapos ipanaug ang AJ. Sa halos tanan nga mga kaso nga nasambit sa ibabaw, awtomatiko nga ginasipa ang mga lider-union kag mabaskog nga tagasuporta sang welga.

Wala pa sang daku nga kaso kon sa diin madinalag-on nabaliskad sang mga mamumugon ang isa ka AJ Order paagi sa pagkwestyon sa ligalidad sini. Puno sang kainutilan ang mismo nga proseso bangud sa DOLE man ipasaka ang kaso. Indi katingalahan labi na sa diin nga korte, talagsa dampigan sang layi ang mga mamumugon. Kag sa mga kaso na napadaug na, wala sang ngipon ang layi agud desaysibo ipatuman ang anuman nga desisyon batuk sa mga kapitalista.

Ipakigbato ang kinamatarung magwelga

Sa atubang sang hayagan nga maka-kapitalista nga mga layi, isa ka daku nga hangkat sa mga mamumugon nga pangapinan ang ila ki-

namatarung magwelga. Partikular nga importante nga inaway ang paggamit sang taktika nga AJ batuk sa mga obreros. Ang inaway diri amo ang makapabaskog sa bug-os nga proseso nga kahublagang mamumugon.

Sa madamu nga kahigayunan, gin-atubang sang mga mamumugon ang AJ paagi sa pagpadayon sang welga. Kon usisaon, wala sang mapilian ang mga mamumugonang magsalig sang ila welga sa AJ kag pagsunod sa mandu sang DOLE katumbas man sang pagsurender sang ila away.

Sa mga abante nga inagihan, nakapursiger ang mga mamumugon kag

padayon nila nga nainsister ang ila kinamatarung ipadayon ang negosasyon sa tunga sang union kag maneydsment bisan napanaug na ang mandu para sa AJ. Lakip sa mga madinalag-on nga inagihan ang welga sa Philippine Rabbit Bus Lines, Lepanto Mining Corporation kag Central Azucarera de Tarlac (CAT) sadtong nagligad nga tuig kag maaga nga bahin sang subong nga tuig. Sa mga kaso nga ini, bug-os kaisog nga ginsuway sang mga mamumugon ang AJ kag *return to work order* sang DOLE.

Nagahiliugyong prente: Gin-atubang sang mga mamumugon ang pamahug sa piketlayn paagi sang pagpalapad kag dugang nga pagpabaskog sang ila kubay.

Daku nga sangkap sa pagpadayon sang ila paghimakas ang pulitikal kag pati pisikal kag materyal nga suporta sang ila mga pamilya kag nagkalain-alin nga sektor sang ila komunidad. Sa welga sa CAT, nag-abot sa 5,000 ang yara sa piketlayn bisan wala sang 1,000 ang

mamumugon didto. Sa welga sang Lepanto, bilog nga komunidad ang nagbulig sa pagpangapin kag pagsakdag sang welga. Sa kaulihan, nabudlayan bungkagon sang militar, pulis kag mga baryan nga *goons* ang mga piketlayn nga ginpilig-on sang indi lang sang gatus-gatos kundi linibo nga pumuluyo.

Paagi sa iban nga pwersa:

Sa pila ka kaso, wala ginakilala sang mga mamumugon ang pagpatunga sang maka-kapitalista nga DOLE. Bangud sini, nagserbi tagapatunga ang pila ka upisyal sang lokal nga gubyerno kag iban pa nga masaligan nga personalidad nga malauman nga patas magtimbang sa interes sang duha ka bahin. Sa kaso sang Lepanto, mismo ang meyor sang lokalidad kag mga representante sang Bayan Muna Party ang umakto nga tagapatunga sa negosasyon sang mga mamumugon kag sang maneydsment.

May ara man nga eksperensya nga nagpasar ang lokal nga gubyerno sang resolusyon nga nagasuporta sa mga nagawelga nga mamumugon kag nanawagan para sa madasig kag desaysibo nga paghusgar sa welga. Daku man ang mabulig sang mga upisyal sang lokal nga gubyerno sa pagrenda sang kalakasan batuk sa piketlayn.

Away sa propaganda: Kadungan sang pagpabaskog sang piketlayn, importante ang padayon nga pagpalapnag sa mga isyu sang mga mamumugon kag pagbuyagyag sa mga paglapas kag pagpabudlay sang kapitalista. Sa nagligad, nakabulig sang daku ang pagpadala sang mga isyu sa radyo, dyaryo kag telebisyon. Paagi sa midya, napalapnag sa mas malapad nga numero sang pumuluyo ang kahimtangan sang mga mamumugon kag nabuyagyag ang maka-kapitalista nga kinaiya sang DOLE kag mga layi sa pangabudlay. Nakatuga ini sang nagakaigo nga interes kag simpatiya para mapaatras gamay ang DOLE kag mapwersa ang kapitalista nga atubangon ang ginainsister sang mga mamumugon.

Ang tanan nga ini magaserbi nga panagang sang mga mamumugon sa kalakasan sang rehimen. Pero labaw sa tanan, yabi sa isa ka madinalag-on nga welga ang kalig-on kag kahandaan sang unyon nga mag-atubang diri sa pihak sang mga pamahug sang mga anti-mamumugon nga layi kag gaway sang reaksyunaryong estado. AB

Pag-ugat sang Partido sa kahublagang mamumugon

"**T**uig-tuig, nagalapad ang organisasyon sang Partido sa kubay sang mga mamumugon sa Metro Manila." Ini ang deklarasyon sang mga kaupod sa National Trade Union Bureau sang Partido sang interbyuhon sila sang AB sining Agosto.

Bawi na ang organisasyon sang Partido sa kahublagang mamumugon sa Metro Manila matapos ini mabutang sang bibi sang pagkalusaw antes ilunsar ang Ikaduha nga Dunganon nga Kahublagan Panadlong. Sadtong 1998, dumoble ang numero sang mga katapu sang Partido.

Bisan padayon ini nga nagalapad kag nagalig-on, nasablagan ini sa mas madasig nga pagbaskog sang nagkalain-lain nga paktor. Lakip diri ang madasig nga pagkabungkag sang mga unyon kag mga yunit sang Partido sa mga pabrika nga nagsara ukon malaparan nga nagbuhin sang mga mamumugon dala ang mabaskog nga krisis pang-ekonomya. "Kon ano kadasig makatukod sang mga yunit ang Partido, amo man kadasig ang pagkabungkag sang mga ini sa mga pabrika nga nagsara ukon nagabuhin sang obreros," suno sa mga kaupod.

Kinahanglan sa amo sini ang mas madasig kag mas malapad nga kampanya sang pagpalapad agud malampasan ang kadasig sang pagkalusaw sang mga yunit sang Partido sa kahublagan sang mamumugon. Nahimo na ini paagi sa nagapadayon nga rebolusyonisasyon sang mga unyon, paglunsar sang mga pangpulitika kag pang-ekonomya nga paghimakas kag paghimo sang mga pagtuon.

Ang madasig nga pagkalusaw sang mga yunit indi nagakahulugan sang pagkabuhin sang mga katapu sini. "Kinahanglan lang madasig nga masaylo sa iban nga yunit sang Partido ang mga mamumugon nga nadulaan sang trabaho agud indi sila dalayon madulaan sang kolektiba. Madamu sa ila ang nagsaylo sang pabrika ukon indi gani nagtrabaho sa ila mga komunidad. May yara man nagpauli sa prubinsya."

Madamu nga mamumugon nga katapu sang Partido ang nagdesisyon magpadayon sa paghulag sa kaumhan bilang mga Pulang hangaway. May ara man nangin lubos-panahon nga organisasor sang mga mamumugon. AB

Kahimtangan sg tawhanon nga kinamatarung sa pungsod

Labing magalala pa ang kahimtangan sang tawhanon nga kinamatarung sa pungsod sa masunod nga anum ka tuig nga pag-alagad ni Pres. Gloria Macapagal-Arroyo.

Base sa pagtasa sang KARPATAN sa rekord sang rehimen Arroyo halin 2001 tubtub una nga bahin sang subong nga tuig, ginapangan-aw sini nga magadamu pa ang mga paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung sa Pilipinas samtang ginaputuman sang guberno ang "malig-on nga republika" ni Arroyo kag hugot sini nga ginasakdag ang "gera batuk sa terorismo" sang US.

Nagapadaku man ang presensya kag pagpasilabot-militar sang US sa pungsod. Madumduman sad-tong bag-o matapos ang "Balance Piston 04-03" sa Central Mindanao, kinumpirma ni Gen. Narciso abaya, hepe sang AFP, nga may ara pa nga 18 tingub nga paghanas-militar ang US kag ang Pilipinas subong nga tuig. Kaangot sini, magasingki pa gid

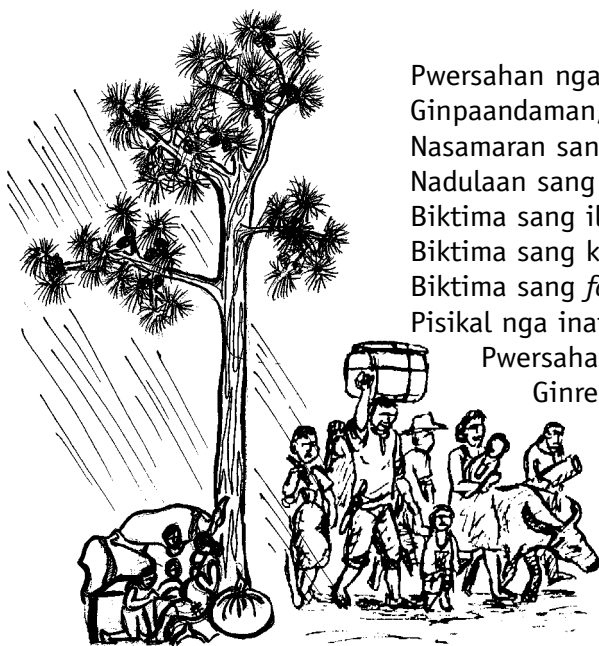
ang mga kampanya batuk sa armadong rebolusyonaryong kahublagan nga ginalunsad sang Bag-ong Hanga-way sang Banwa sa pagpamuno sang Partido Komunista sang Pilipinas kag sang Bangsamoro Islamic Armed

Force sa pagpamuno sang Moro Islamic Liberation Front.

Samtang ginatapna ang mga kahilwayan sibil sang malapad nga pumuluyo, labi pa nga magalala ang pagpanghimulos kag pagpamigos sa sahing anakbalhas bangud sa wala untat nga pagpang-atake sang pasistang estado sa ligal nga demokratikong kahublagan. Bunga sini, magadamu pa ang numero sang mga pumuluyo nga pagaarestuhon bangud sa mga paglapas pangpulitika pero pagapasakaan sang mga kasong kriminal. Samtang, padayon giha-pon nga ginadingut sang rehimen ang hustisya nga ginasinggut sang mga biktima sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, labi na panahon sang diktaduryang Marcos. Wala kasiguruhan man

nga mahatagan ang mga ini sang danyos perwisyoys bisan may desisyon na ang mga korte sa US kag sa Pilipinas pabor sa 10,000 biktima sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sa idalum sang layi militar. **AB**

Nagahaba nga listahan sang mga paglabag sa tawhanon nga kinamatarung (2001-2004)

Pwersahan nga pagpabakwit ukon nadulaan sang puluy-an: **113,211 katawo**
Ginpaandaman, harshment kag pagpamahug: **26,093 katawo**
Nasamaran sang mga propyedad: **12,067 katawo**
Nadulaan sang ila mga propyedad: **8,966 katawo**
Biktima sang iligal nga mga pagpanghalughog: **5,786 katawo**
Biktima sang koersyon: **1,559 katawo**
Biktima sang *food* kag *economic blockade*: **1,337 katawo**
Pisikal nga intake: **1,289 katawo**

Pwersahan nga gintipon sa mga "hamlet": **1,236 katawo**
Ginrekonsentrar ukon gintipon liwat sa mga "hamlet": **896 katawo**

Arbitraryo kag iligal nga idinitine: **676 katawo**
Biktima sang pagpanalbeyds/masaker: **319 katawo**
Biktima sang tortyur: **183 katawo**
Tuyo nga pagpatay: **59 katawo**

NDF konsultant, iligal nga ginhunong

BASE sa listahan sang KARA-PATAN sadtong Hunyo 2004, nakahunong subong sa nagkalain-lain nga bilanguan sa pungsod ang 248 detenido pulitikal. Kalakip diri si Eduardo Serrano, konsultant sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) nga nahunong subong sa Calapan City, Oriental Mindoro.

Si Serrano, upod ang duha ka babaye, gindukot sang mga operatiba sang Intelligence Service Group of the Philippine Army (ISG-PA) sa Lipa City, Batangas sadtong aga sang Mayo 2. Ginsuspetsahan siya nga si "Rogelio Villanueva" kag si "Ka Macliing," isa ka mataas nga lider kuno sang rebolusyonaryong kahublagan sa Mindoro. Siyam

ka adlaw siya nga wala ginpahangugutan mag-angot sa iya pamilya kag abugado. Kon sa diindiin nga kampo kag upisina siya ginpangita sang iya mga himata, abugado kag katapu sang mga organisasyon nga nagasakdag sa tawhanon nga kinamatarung. Nakit-an lamang siya sang isa ka upisyal sang Ecumenical Movement for Justice and Peace nga nakapriso sa kulongan sa Calapan City sadtong Mayo 12.

Suno sa NDFP Negotiating Peace Panel, indi mahimo nga arestuhon si Serrano bangud isa siya sa mga konsultant sa negosasyon pangkalinungan kag may proteksyon batuk sa pagpangaresto kag pagkahunong base sa Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG).

3 katapu sang BM, gindukot

TATLO ka katapu sang Bayan Muna (BM) ang gindukot sang mga elemento sang Intelligence Service of the AFP sa Sampaloc, Maynila sining Agosto 18. Nagapamalibad maghatag sang anuman nga impormasyon ang mga pulis kag militar bahin sa nadangtan sang tatlo ka katapu sang BM.

Samtang, sa Bohol, iligal nga ginaresto ang mga mangunguma nga sanday Hermosila Villamor, 30, kag Roldan Emance, 32 sadtong aga sang Hulyo 26 sa Barangay Kalbaryo, Lila. Ginaakusar sila nga mga katapu sang BHB. Gindakup sila sang mga pulis matapos sining makaengkwentro ang isa ka yunit sang BHB. Nakahunong sila subong sa Camp Dagohoy sa Tagbilaran City.

ST, "killing fields" para sa mga aktibista

Ginbansagan nga pinakadelikado nga lugar ang rehiyon sang Southern Tagalog para sa mga progresibong aktibista bunga sang pagkapatay sining Agosto 27 sa City of Santa Rosa, Laguna kay Melita Trinidad Carvajal, 50, *coordinator* sang Gabriela Women's Party. Nagahulat sang masakyan nga traysikel si Carvajal sa atubang sang iya balay sang palapitan kag luthangon siya sang duha ka tawo. Namatay siya antes pa man makaabot sa ospital.

Nagalab-ot na subong sa 80 ang mga aktibista nga biktima sang pagpamatay diri sa tatlo ka tuig nga pag-alagad ni Arroyo.

Mga pulis kag militar, ginreklamo sa Bulacan

ILIGAL nga nanghalughog, nangawat kag pataratas nga nagpalupok ang mga elemento sang Philippine Army kag 306th Provincial Mobile Group nga ginapamunuan ni Chief Insp. Alex Sitin sa duha ka barangay sa Bulacan.

Sadtong gab-i sang Mayo 27, nagabot sa Barangay Sta. Lucia ang mga tropa. Gilayon nila nga kinordon, ginpalukpan kag ginsulod ang balay ni Alexander Tigas, nga wala sadto sa iya balay. Ginkawatan nila si Tigas sang kwarta kag mga gamit. Pagkatapos sini, duha ka balay pa ang ginkawatan sang mga pulis.

Sadtong Mayo 30, ginsulod sang 10 suldado sang Philippine Army bandang ala-una tubtub alas-dos sang kaaganhon ang balay ni Marcelo Miras sa Sityo Coras, Barangay Matictic agud pangitakon kuno ang isa ka nagangalan nga "Rico". Naghalin ang mga suldado nga dala ang binangon ni Miras.

Pagpangawat sang CAFGU sa Maguindano

GINPANGAWAT sang mga elemento sang CAFGU ang mga pangkabutang sa mga barangay nga inabandonar sang mga tagabaryo sa Maguindanao sa kainitan sang mga inaway sa tunga sang mga yunit sang Moro Islamic Liberation Front kag Philippine Army umpisa Agosto 28-29.

Suno sa Joint GRP-MILF Coordinating Committee on the Cessation of Hostilities (CCCH), mga elemento sang CAFGU ang nagpangawat sang mga importanteng kagamitan kag resorsa sa barangay. Ginkawat man sang mga CAFGU ang mga karbaw, iban pa nga hinuptan nga hayop, pagkaon kag sarisaring gamit.

Nagaabot sa 2, 860 pamilya (14, 215 katawo) halin sa Linantangan, Dalapdap, Pimbalakan, Bagumbong, Tukanalipao, Dugengen, Liab, Dabenayon, Dasikil, Pagatin kag Puseo sang Mamasanpano kag Saudi Ampatuan, Maguindanao ang nagbakwit.

46th IB, ginapalayas sa Basey, Samar

GINAPALAYAS subong sa banwa sang Basey, Samar ang mga abusadong tropa sang 63rd IB. Sa ginlagdaan nga petisyon sadtong Agosto 23 sang masobra 200 katawo, gina-insister nila ang pagpauntat sang mga operasyon militar kag pagpahalin sa lugar sang nasambit nga tropa. Ginsumiter nila ini sang makighinun-anon sila sa Municipal Peace and Order Council (MPOC). Gintambungan man ini ni Mayor Vicente Labuac sang Basey kag mga konsehal sini, ni Gen. Anastacio Salud, hepe sang 801st Bde kag Col. Manuel Ramos sang 46th IB.

Natabo ang miting sang MPOC duso sang mga reklamo nga mga pang-abuso sang mga militar sa tagabaryo. Nagpasaka man sang kaso ang mga tagabaryo sa Commission on Human Rights-Eastern Visayas.

Sang wala gin-aksyunan ang ila mga reklamo, naglunsar ang Samahan han Gudti nga Parag-uma-Sinirangan Bisayas kag Promotion of Church People's Response-Tacloban sang isa ka *fact-finding mission* sa kaumhan sang Basey sadtong Agosto 20. Gin-updan man ini sang mga konsehal sang Basey. Nakumpirma diri ang mga kaso sang pagpang-abuso sa mga bata, pagpanamad sang mga pananum kag iligal nga paghalughog sang mga balay humalin Agosto 7-17.

2 lider mangunguma gindakup sa Bohol

ILIGAL nga inaresto kag diniteyn sang mga elemento sang PNP kag 17th Special Forces Company sang Philippine Army ang duha ka lider mangunguma sa Bohol sadtong Agosto 13.

Suno sa KARAPATAN-Central Visayas, bandang ala-5:30 sang aga gin-abangan sanday Felipeneri Berjasa kag Ireneo Uchang sa tsekpoynt nga ginhimo sang 17th Special Forces Company sa Barangay Rizal, Catigbian. Naghalin pa sila sa Tagbilaran City kag padulong sa banwa sang Trinidad agud magtambong sa isa ka miting sang mga katapu sang Hiniusang Makinasodnong Mag-uuma sa Trinidad, nga katapu sang Hugpong sa mga Mag-uumang Bol-anon (HUMABOL). Si Berjasa ang pangaduha nga pangulo sang HUMABOL kag si Uchang naman organisador sang partido Anakpawis.

Sang ukayon sang militar ang ila mga bakpak, kinumpiska ang mga dokumento sang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL) nga ginlagdaan sang GRP kag NDFP sadtong Agosto 1998.

Sa akusasyon nga "subersibong dokumento" ang mga kopya sang CARHRIHL, gindala kag ginhunong sanday Berjasa kag Uchang sa istasyon sang Catigbian Police Office. Bandang 3:30 sang hapon, ginbuhian sila bangud wala sang makita nga anuman nga ebisdensya ang Bohol Provincial Office para ihunong pa sila.

Mabdos nga ginang patay, asawa, 3 anak pilason sa istraping sang militar

BANDANG alas-6 sang aga sadtong Agosto 8 sa Barangay Uno, Catubig, Northern Samar, pataratas nga ginpaulanan sang bala ang balay sang pamilya Conge. Gilayon nga namatay si Mely Conge, 27, bangud sa gin-agum nga 17 bala sa lawas. Apat ka bulan siya nga nagabusong.

Malubha nga napilasan ang iya asawa nga si Sonny, Sr, 27, kag tatlo nilang mga anak-Sonny, Jr, 10, Sammy, 8 kag Gina, 6. Gindala sila sang ila mga kalapit balay sa Northern Samar Provincial Hospital kag kinahanglan ipadala sa Metro Manila bangud sa kalubhaan sang naangkon nga mga pilas.

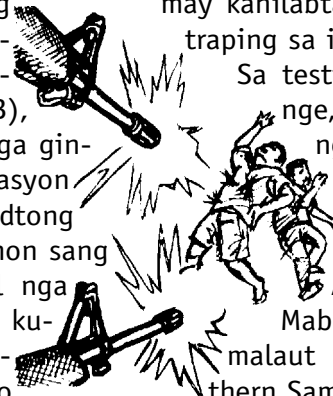
Apat ka lain-lain nga bersyon sang madugo nga insidenteng ini ang ginpagguwa agud makalikaw sa ila kriminal nga responsibilidad

ang armadong pwersa sang guberno. Isa ka adlaw makaligad ang insidente, ginkilala ang mga biktima nga mga gerilya sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB), suno sa binasa na *text* nga ginpadala sang AFP sa istasyon sang dzRH sa Maynila sadtong Agosto 9. Sang interbyuhon sang mga reporter sang lokal nga midya si Col. Manuel Usi, kumander sang 63rd IB, ginsiling niya nga nagatago sang mga gerilya sang BHB ang pamilya Conge. Ginsiling naman sang upisyal nga ini sadtong Agosto 10 nga mga Pulang hangaway ang may kahilabtan sa madugong insidente. Sa pangatlong adlaw, ginpagguwa ang pag-apat nga ber-

syon: isa ka armadong grupo nga indi kilala sang militar amo ang may kahilabtan kuno sa pag-istraping sa imol nga pamilya.

Sa testimonya ni Sonny Conge, Sr gintumod niya nga isa sa mga bumaril amo ang ila kalapit balay nga elemento sang CAFGU, si Romy Acerbon.

Mabaskog nga ginpakamaut sang KATUNGOD-Northern Samar kag lokal nga midya ang pag-istrikto sang mga upisyal sang 63rd IB kag 803rd agud indi mainterbyu ang myembro sang pamilya. Isa ka iskwad sang Scout Rangers ang nakabantay sa mga pasyente sa Northern Samar Provincial Hospital.

Nagalala nga pagpang-ipit sa midya

Sadtong Agosto 16, indi mag-nubo sa 200 mamahayag halin sa lain-lain nga bahin sang Pilipinas ang nagrali sa nasyunal hedkwarters sang pulisya sa Camp Crame agud kundenahon ang kainutilan sang Philippine National Police (PNP) nga lubaron ang mada-mu nga kaso sang pagpamatay sa mga mamahayag sa Pilipinas.

Luwas sa National Union of Journalists in the Philippines (NUJP) nga nangu-na sa aksyong protesta, nag-tambong ang 10 iban pa nga organisasyon sang mga mamahayag.

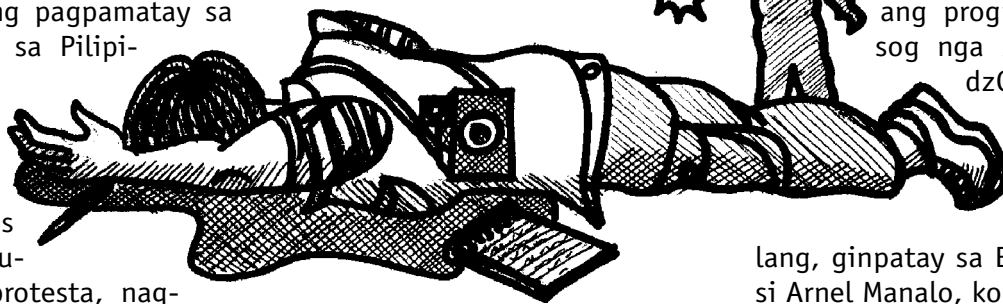
Naglunsar man sang mga paghulag sa mismo nga adlaw ang mga mamahayag sa mga syudad sang Bacolod, Gen. Santos, Iloilo, Cebu kag Pagadian kag sa prubinsya sang Antique.

Nagdesisyon na ang mga mamahayag nga ipamilit ang paghatag hustisya sa mga namatay nga peryodista kag brodkaster bangud sa nakaalarma nga numero sang mga ginapamatay nga tagamidya. Nagapangaduha na subong ang Pilipinas sa kalibutan sa numero sang mga mamahayag nga ginpatay samtang nagatungod sang ila trabaho. Solo ang Iraq, nga ginahalitan subong sang gera, ang pungsod nga nakalabaw pa sa Pilipinas sa bagay nga ini.

Halin sang pukanon ang dikta-duryang Marcos sadtong Pebrero 1986, indi magnubo sa 55 mamahayag na ang ginapamatay sa pungsod, suno sa NUJP. Suno naman sa separado nga listahan sang *Bulatlat*, isa ka pahayagan sa *internet*, nagaabot na sa 78 mamahayag ang nagkalamatay umpisa sadto. Kon updon ang mga pinatay sad-

tong panahon sang layi militar, 110 na tanan ang mamahayag nga biktima sang pagpamatay. Baynte diri ginpatay sa idalum sang rehimeng Arroyo.

Subong nga tuig, anum na nga mamahayag ang ginpamatay,

apat sa ila sa bulan lang sang Agosto. Halos katumbas na ini sa numero sang mga tagamidya nga pinatay sa bilog nga 2003.

Tanan nga ginpatay nga mamahayag kilala sa pag-atake sa korapsyon kag sa pagka-imbolbar sang pulis, militar, matag-as nga upisyal sang gubyrno kag dalagku nga negosyante sa nagkalain-lain nga hilikuton kriminal.

Si Sonny Alcantara, *news presenter* sang City TV sa San Pablo, Laguna ginluthang sadtong Agosto 2002 pagkatapos niya atakehon ang isa ka lokal nga upisyal sang syudad. Si Rico Ramirez, *reporter*, *cameraman* kag *spinner* sang dxSF sa San Francisco, Agusan del Sur ginpatay sadtong Agosto 2003 bangud sa iya mabaskog nga pag-atake batuk sa iligal nga droga kag iban pa nga krimen sa ila lugar. Si Noel Villarante, isa pa ka komentarista sa dzJV sa Laguna, ginpatay sa amo man nga bulan bangud sa iya pag-atake sa mga anomalya. Si Bonifacio Gregorio, kolumnista sang *Dyaryo Banat* sa Tarlac, ginpatay sadtong Hulyo 2003 bangud sa mabaskog niya nga pakamalaut sa korapsyon sa gubyrno, iligal nga

droga kag iligal nga pagkambyo-gamit sang mga duta sang mga mangunguma agud himuon komersyal nga *memorial park*. Ginatag-iyah sang meyor sang La Paz, Tarlac

ang nasambit nga *memorial park*. Sadtong Abril 2003, pinatay sa Camalig, Albay ang progresibo kag maisog nga brodkaster sang dzGB nga si Johnny Villanueva Jr.

S u b o n g nga Agosto lang, ginpatay sa Bauan, Batangas si Arnel Manalo, korespondent sang dyaryong *Bulgar* kag sang dzRH makaligad ibuyagyag niya ang bahin sang kaaway sang poderosong negosyante sa prubinsya.

Luwas pa ini sa mga kaso sang napaslawan nga pagpatay. Pilason si Cirse "Choy" Torralba, brodkaster sang Angel Radio sa Cebu City matapos siya ambuson sining Hunyo 8. Nakasalbar man si Modesto Gutierrez, komentarista sa dwSI sa Santiago City, matapos siya palukpan sang granada sining Pebrero 13.

Sa atubang sang tanan nga ini, wala interes ang rehimeng Arroyo nga dulaon ang nagalala nga pagpang-ipit sa midya. Sa baylo, mismo si Mike Arroyo, asawa sang presidente, ang lakip sa mga poderosong tawo nga nagatinguha busalan ang mga mamahayag.

Ginpasakaan sining Agosto sang kaso nga libelo ni Mike Arroyo sanday William Esposo, kolumnista sang *INQ7.net* kag sanday Amado Macasaet kag Rosario Galang sang pahayagang *Malaya* bangud sa pagbuyagyag nila sa mga anomalya nga ginadalahan niya kaangot sa iya mga "grupo sang bulig-kaluoy." Bag-o ini, apat pa ka peryodista ang ginpasakaan kaso

ni Mike Arroyo sang libelo sadtong Hunyo sang ginlakip siya sang mga ini sa mga kaso sang korapsyon kag sa pagdinaya sa eleksyon sining Mayo.

Luwas sa mga ginapamatay nga mga mamahayag, tuman kadamu pa nga tagamidya ang biktima sang harasment, pagpamahug, pagpangbakol kag iban pa nga sari sang pagpang-ipit kag paglapas sa tawhanon nga kinamatarung. Kadam-an sa mga kaso wala na nareport ukon nahayag sa publiko.

Sining Agosto, ginpaandaman ang kabuhi kag hugot nga ginabantayan sang indi kilala nga mga ta-wo ang isa ka upod ni Arnel Manalo sa midya kag napilitan man magtago sang pila ka adlaw ang isa pa niya nga katrabaho sang ginpabutyag nila sa isa ka interbyu nga ila nahibal-an kon sin-o ang nagpapatay kay Manalo.

Halin Pebrero tubtub Hunyo 2004, indi magnubo sa lima pang kaso sang pagpang-ipit sa midya ang nalista sang NUJP:

Ginbakol, ginpaidalum sa interrogasyon kag ginpahug nga pagapatyon sining Mayo 31 sang mga elemento sang 20th Special Forces si Melvin Mamis, *cameraman* sang Southern Tagalog Exposure, sang kuhaan niya sang bidyo ang isa ka *fact-finding mission* sa Rosario, Batangas.

Isa man ka mamahayag sa Ozamis City ang ginkasuhan sang libelo bangud lang sa pagkober niya sa isa ka hublag protesta.

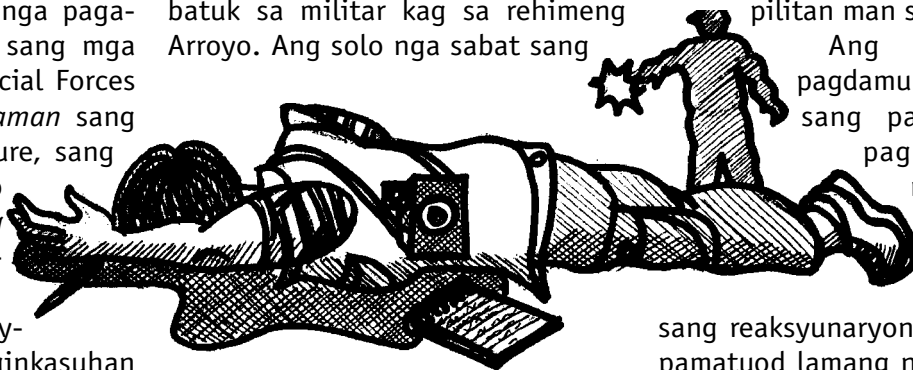
Paliwat-liwat nga ginapasara ni Meyor Caesar Dy sang Cauayan City ang Bombo Radyo-Isabela bangud sa pagpang-atake sini sa korapsyon kag kalakasan sang pamilya Dy sa prubinsya.

Ginsuspendi si Rolando Bartolome, brodkaster sang dwBL, bangud sa mga pag-atake niya batuk kay Gloria Arroyo.

Pwersahan nga ginpahalin sa ere sining Hunyo 23 sang militar ang Radyo Anakpawis, simanal nga programa sang Samahang Magbubukid sa Timog Katagalugan sa dzRB sa Batangas City, bangud Bag-ong Hangaway sang Banwa kun ang nagapadalagan sa programa. Ginpaandaman man sang militar kag pulis nga pagareydon nila ang istasyon kon indi untaton ang programa.

Antes ini, sadtong Oktubre tubtub Nobyembre 2002, anum ka kaso sang pagkidnap kag pagpangharas sang pulis, militar kag paramilitar sa mga tagamidya ang nalista sang NUJP. Pinakamatingkad diri ang harasment ni Col. Jovito Palparan kay Edu Paringit, isa ka *cameraman* sang TVnet, isa ka lokal nga istasyon sang telebisyon sa Calapan City, bangud lang sa pagkober niya sa mapintas nga demolisyon sang mga kabalayan sa syudad.

Sadtong tuig man nga ini, tatlo nga iban pa ang ginkidnap kag madamu pa ang ginpamahug bangud sa pagpagguwa sang report batuk sa militar kag sa rehimeng Arroyo. Ang solo nga sabat sang

PNP sa atubang sini amo ang "panugyan" ni PNP Dir. Gen. Hermogenes Ebdane sa mga tagamidya nga maghipos na lang para indi sila mangin target sang kalakasan, kag ang nauna pa nga panugyan sang PNP sa mga mamahayag nga magarmas na lang para mapangapinan nila ang ila mga kaugalingon. Nagbale-wala man si Gen. Angelo Reyes, sekretaryo sang Dept. Interior and Local Government nga nagadu-

mala sa PNP, sang hambalon sini nga wala siya sang nakita nga talalupangdon nga huyog sa numero sang mga ginapamatay nga tagamidya.

Wala dapat sing igkatingala sa sining paghugas-kamot sang PNP. Sa madamu nga okasyon mga elemento mismo sang pulisya ang imbolbado sa pagpatay ukon pagpang-ipit sa mga tagamidya. Pulis ang pumatay sadtong Mayo 2002 kay Edgar Damalerio, isa ka reporter sang *Zamboanga Scribe* kag *Mindanao Gold Star* kag komentarista sa dxKP sa Pagadian City. Sa pihak sang pagkatumod kag pagkaaresto na kay PO1 Guillermo Wapile, ginpapalagyo siya sang kapreho niyang pulis. Duha ka tuig na nga wala ginatandog si Wapile bisan nagalagaw-lagaw ini sa Pagadian kag iban pa nga lugar sa prubinsya. Sa kamatuoran nangin badigard pa siya sang isa ka pulitiko sang nagligad nga eleksyon.

Sining ulihi, kinuhaan na sang proteksyon ang pamilya ni Demalerio kag iban pa nga testigo gani napilitan man sil nga magtago.

Ang padayon nga pagdamu sang mga kaso sang pagpamatay kag pagpang-ipit sa mga tagamidya kag ang padayon man nga wala aksyon

sang reaksyunaryong gubyrno diri pamatuod lamang nga pabor sa interes sang nagaharing sahi ang amo sini nga huyog.

Samtang may nagahanda nga katalagman sa kabuhi kag seguridad sang mga mamahayag, dugang ini nga armas sang nagaharing sahi agud tapnaon ang pagbuyagyag sang mga anomalya nga ginaimbolbaran nila kag iban pa nila nga kriminal kag anti-pumuluyo nga hilikuton kag amligan ang ila interes.

AB

Mga taktikal nga opensiba, ginlunsar sa Cordillera kag Mindanao

Reyd sa Kalinga. Ginhimuslan sang mga Pulang hangaway ang mabaskog nga ulan agud salakayon ang detatsment sang Philippine Army bandang alas-6 sang aga sang Agosto 25 sa Barangay Balantoy, Balbalan. Isa ka elemento sang CAFGU ang napatay kag lima pa ang napilasan.

Rumesponde ang gintingub nga hubon sang Philippine Army kag pulis pero gin-ambusan sila sang

blocking force sang BHB sa Sityo Butod. Napilasan ang tatlo ka pulis, lakip ang *officer in charge* sang Balbalan *police station*.

Mga operasyon disarm sa Mindanao. Ginsalakay sang pito ka Pulang hangaway ang *outpost* sang gwardya sang MD Rio Vesta Agri Venture Plantation sa Barangay Pangni, Compostela Valley sadtong Agosto 25. Dinisarmahan nila ang tatlo ka gwardya sang isa ka shot-

gun, dalawang kalibre .38 rebolber kag isa ka granad kag isa ka radyo pangkomunikasyon.

Makalipas ang duha ka adlaw, kinumpsika ang kalibre .45 sang nagdisko nga pulis sa Mati, Davao Oriental sadtong gab-i sang Agosto 27. Yara sa isa ka baylehan si P01 Ruel Carrido sang nag-abot ang isa ka hubon sang mga Pulang hangaway.

Nominasyon ni Bush, ginsug-alaw sang mga protesta

GINBAYO sang adlaw-adlaw nga protesta ang nasyunal kumbensyon sang Republican Party nga ginhiwat sa New York. Ang kumbensyon nga ini nagaserbi nga paunang kampanya para sa reeleksyon ni George W. Bush bilang pangulo sang US. Samtang ginabaton ni Bush ang iya nominasyon, nagalanog ang mga singgit sa karsada nga: *No more years!* (Indi na palawigon!)

Ginpamunuan sang United for Peace and Justice ang ginatos ka libo nga tagaprotesta. Batuk ang grupo nga ini sa ginalunsar nga gerang agresyon sang US sa Afghanistan kag Iraq. Sa kabug-usan, uma-bot ang mobilisasyon sa 500,000 base sa konserbatibong tantya sa mga aksyong masa nga nagumpisa sadtong Agosto 28 kag natpos sining Septyembre 3.

Sadtong Agosto 28, ginsuguran sang mga 15,000 aktibista ang rali sa pagkunderan sa anti-aborsyon nga polisiya ni Bush. Kadungan sa pagbukas sang kumbensyon, uma-bot sa masobra duha ka milya (3.2 kilometro) ang haba sang mga nagmartsa sadtong Agosto 29. Ginpangunahan ini nanday Michael Moore, ang kilala nga direktor sang pelikula nga "Fahrenheit 9-11" kag Atty. Jesse Jackson sang Democra-

tic Party. Nag-abot sang duha ka oras ang pagmartsa sang 400, 000 katawo. Lakip sa nagmartsa ang 1, 000 katawo nga pas-an ang mga naputos sa bandera nga kabaong bilang simbolo sang mga namatay nga suldadong Amerikano sa Iraq. Suno sa ginpagguwa nga datos sang Pentagon, 975 ang namatay kag 6, 916 ang mga pilason nga suldado sang US sa Iraq umpisa sadtong Marso 2003. Sadtong Septyembre 1 naman naglunsar ang mga demonstrador sang tatlong milya nga haba (4.8 kilometro) nga simbolikong pila sang mga wala trabaho. Suno sa mga organisador, tatlong milyon nga trabaho ang nadula halin sadtong tuig 2000, nga ginpalala pa sadtong 2003 sang maglunsar sang gera ang gubernong Bush batuk sa Iraq. Mga 45 milyon nga Amerikano naman ang wala sang "health care."

Ginaakusahn man nila ang guberno sang kulang sang pondo para sa serbisyo sosyal pareho sang para sa pensyon, bulig sa mga pasyente nga may AIDS kag iban pa. Ginapanawagan man nila ang pagsuporta sa paghimakas sang mga pumuluyong Palestino; mga kinamatarung sang mga imigrant kag mga bakla; kag pagpauntat sa kinagamu sa Su-

dan.

Sa desperasyon nga pungan ang mga lehitimong protesta, nagpalapta ang guberno sang 10, 000 lokal nga pulis, luwas pa sa mga hubon sang SWAT, pederal kag pangestadong pwersa pangseguridad kag "attack dogs." Lampas sa 1, 800 katawo ang iligal nga inaresto kag ginhunong. Ginlampasan sini ang rekord nga nalista sadtong 1968 Chicago Convention sang Republican Party kon sa diin 589 ang inaresto nga demonstrador.

Nakatalana ang eleksyon presidensyal sang US sa Nobyembre 2.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 17
Septyembre 7, 2004
www.philippinerevolution.org

Editorial

Pamatukan ang dugang nga palas-anon sang pumuluyo

Nagakadapat kag kinahanglan gid nga pasingkion sang pumuluyong Pilipino ang ila militanteng paghimakas agud pamatukan ang plano sang rehimeng US-Arroyo nga panaugan sang dugang nga mga palas-anon sang pumuluyo. Ini ang solo nila armas agud pamatukan ang wala untat nga mga atake sang reaksyunaryong estado batuk sa ila

pangabuhian.

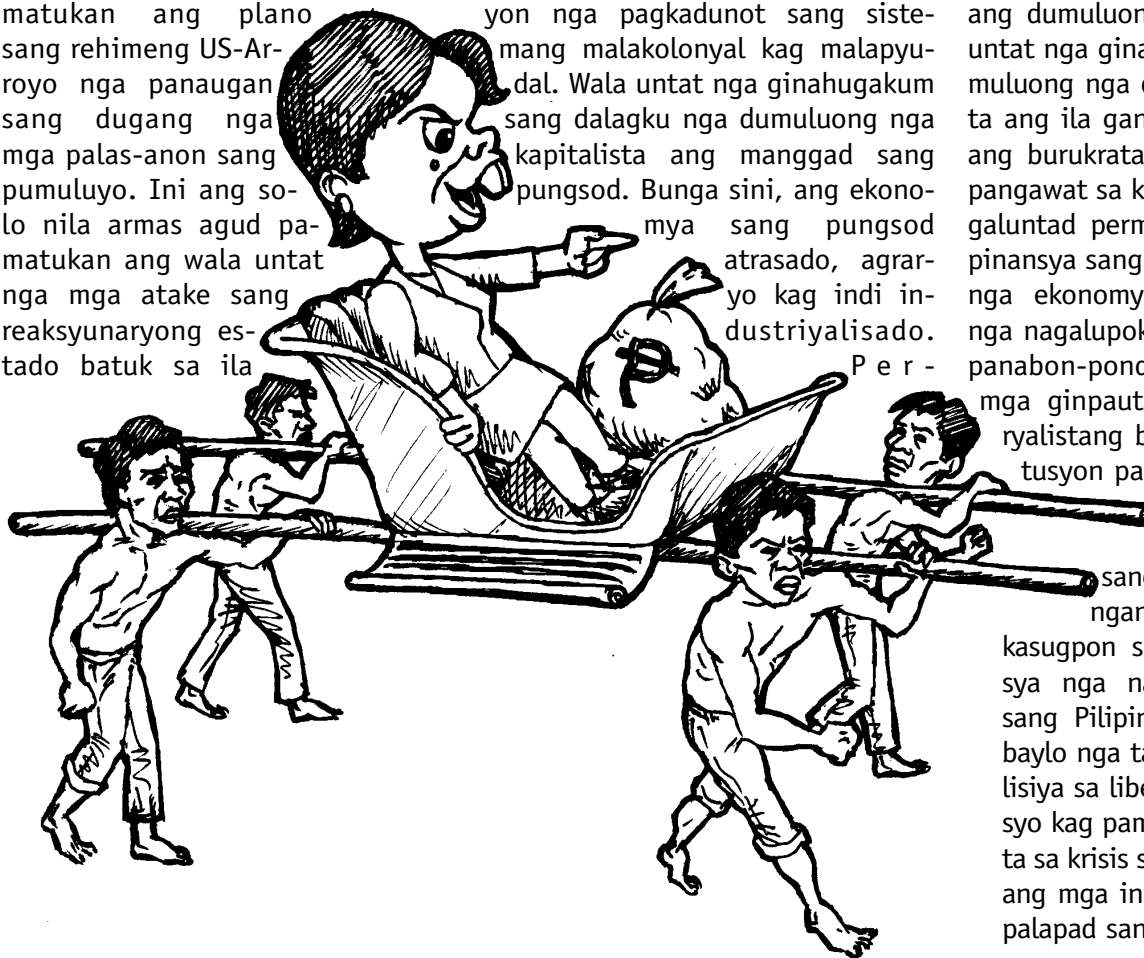
Ang subong nga paglubha sang krisis sa ekonomya kag pinansya sang estado pamatuod sang pada-
yon nga pagkadunot sang sistemang malakolonyal kag malapyudal. Wala untat nga ginahugakum sang dalagku nga dumuluong nga kapitalista ang manggad sang pungsod. Bunga sini, ang ekonomya sang pungsod atrasado, agraryo kag indi industriyalisado.

Per-

manente ini nakalugdang sa krisis.

Bangud wala sang lokal nga produksyon nga nakatindog sa kaugali-
ngon, permanente nga banggian ang dumuluong nga negosyo. Wala untat nga ginahukhok sang mga dumuluong nga dalagku nga kapitalista ang ila ganansya kag wala untat ang burukrata kapitalista nga pagpangawat sa kaban sang banwa. Nagaluntad permi ang problema sang pinansya sang estado kag sang lokal nga ekonomya. Pana-panahon ini nga nagalupok kada magkulang ang panabon-pondo nga naghalin sa mga ginpautang sang mga imperialistang bangko kag mga institusyon pangpinansya.

Ang tampok subong nga problema sang malubha nga kakulangan sa pondo sang estado kasugpon sang krisis pangpinansya nga nagkuga sa ekonomya sang Pilipinas sadtong 1997. Sa baylo nga tatlunon ang mga polisiya sa liberalisasyon sang negosyo kag pamuhunan nga nagresulta sa krisis sang 1997, ginpadayon ang mga ini kag labi pa nga ginpalapad sang rehimeng Arroyo.

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

**Agresibong palaparon
ang kahublagang mamumugon**

PAHINA 3

Kahimtangan sg tawhanon nga kinamatarung sa pungsod

PAHINA 7

Nagalala nga pagpangipit sa midya

PAHINA 10

Mga instruksyon sa pag-imprenta

1. Ang pahina 11, nga eksakto nga kopya sang pahina 1 maluwas sa mas malus-aw ang *masthead* ukon *logo* amo ang para sa mga nagagamit sang *mimeo machine* ukon naga-imprenta paagi sa *v-type*. Gindise-nyo ini para indi madali masamad sang istensil.
2. Pag-imprenta sa istensil:
 - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
 - b) Kuhaon ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
 - k) I-click ang **Properties**
 - d) I-click ang **Advanced**
 - e) Siguruhon naka-set sa 100% ang **Scaling**
 - g) Padayunon ang *pag-print*
3. Ginabuyok ang mga kaupod nga ipaabot sa patnugutan sang *AB* ang anuman nga problema kaangot sa pag-imprenta paagi sang *v-type*. Magpadala sang *e-mail* sa *angbayan@yahoo.com*